

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาสภาพและปัญหาการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ที่ดำเนินการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 32 คนและครูที่รับผิดชอบด้านการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา จำนวน 32 คน รวมทั้งสิ้น 64 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1.2.1 บุคลากรสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ที่ดำเนินการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 32 คนและครูที่รับผิดชอบด้านการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาจำนวน 32 คน รวมทั้งสิ้น 64 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตอบแบบสอบถาม

1.2.2 ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 และผู้บริหารสถานศึกษา 4 แห่ง ใช้การสัมภาษณ์

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 2 ข้อ ซึ่งเป็นแบบสำรวจรายการ (checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามสภาพและปัญหาการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านเตรียมการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ ด้านการวิเคราะห์ทางยุทธศาสตร์ ด้านการจัดวางทิศทางของสถานศึกษา ด้านการกำหนดยุทธศาสตร์สถานศึกษา และด้านการทบทวนกระบวนการจัดทำแผนกลยุทธ์เพื่อการนำไปใช้ จำนวน 42 ข้อ แบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scales) 5 ระดับตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert) 5 ระดับซึ่งกำหนดความหมายดังต่อไปนี้

- 5 หมายถึง มีสภาพ/ปัญหาการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีสภาพ/ปัญหาการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีสภาพ/ปัญหาการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีสภาพ/ปัญหาการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีสภาพ/ปัญหาการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.2 แบบสัมภาษณ์ เกี่ยวกับข้อเสนอแนะสภาพและปัญหาการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างแบบสอบถามผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีว่าด้วยการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

3.2 วิเคราะห์เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา

3.3 วิเคราะห์แผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จากสรุปผลรายงานการปฏิบัติงานประจำปี

3.4 สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมขอบเขตเนื้อหาที่กำหนดไว้แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

3.5 นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความถูกต้อง ให้ข้อเสนอแนะและปรับปรุงตามคำแนะนำ

3.6 นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านเพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความถูกต้องในการใช้ภาษาความเหมาะสมของข้อความ ความชัดเจนของภาษาโดยผู้เชี่ยวชาญมีดังนี้

1. รศ.ดร.สมบัติ ท้ายเรือคำ
2. นายธรรณิศจ์ จิตขวัญ
3. นายวิชัย บำรุงศรี
4. นายภูริวัฒน์ ทองยศ
5. นางสาวศิริวรรณ อาจหยุด

ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3.7 นำแบบสอบถามไปการทดลองใช้ (Try Out) กับครูและผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างแล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item Discrimination) ของแบบสอบถามโดยการคำนวณค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรวม (Item-Total Correlation) มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.22-0.64 ได้ข้อที่มีอำนาจจำแนกตามเกณฑ์จำนวน 42 ข้อ แล้วหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach ทั้งฉบับเท่ากับ 0.92

3.8 ปรับปรุงแก้ไข พิมพ์แบบสอบถามฉบับจริงเพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.9 สร้างแบบสัมภาษณ์ แนวทางในการดำเนินการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

3.10 นำแบบสัมภาษณ์ฉบับร่างเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณา ความถูกต้องให้ข้อเสนอแนะและปรับปรุงตามคำแนะนำ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

4.1 ขอนหนังสือจากสำนักงานบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชเสนอผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัด

4.2 ส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือไปยังกลุ่มตัวอย่างจำนวน 64 ชุดและนัดหมายเวลาและสถานที่ขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

4.3 ดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามและสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อเสนอแนะสภาพและปัญหาการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1

4.4 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดมาตรวจสอบความถูกต้องความสมบูรณ์ ซึ่งแบบสอบถามที่ส่งไปจำนวน 64 ชุดได้รับคืนมาจำนวน 64 ชุดและมีความสมบูรณ์ทุกชุดคิดเป็น ร้อยละ 100

4.5 เตรียมดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

5.1 ตรวจสอบและให้คะแนนแบบสอบถามแล้วลงรหัสในแบบรายการของแบบประเมิน

5.2 นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

5.2.1 แบบสอบถามที่เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) นำมาแจกแจงความถี่ของคำตอบแต่ละรายการแล้ววิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ

5.2.2 แบบสอบถามที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) นำมาหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยใช้สถิติความถี่และร้อยละแล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านเตรียมการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ ด้านการวิเคราะห์ทางยุทธศาสตร์ ด้านการจัดวางทิศทางของสถานศึกษา ด้านการกำหนดยุทธศาสตร์สถานศึกษา และด้านการทบทวนกระบวนการจัดทำแผนกลยุทธ์เพื่อการนำไปใช้ โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียงการแปลความหมายข้อมูลจากค่าเฉลี่ยซึ่งแปลผลตามความหมายดังต่อไปนี้

4.51-5.00 หมายถึง มีสภาพ/ปัญหาการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง มีสภาพ/ปัญหาการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง มีสภาพ/ปัญหาการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง มีสภาพ/ปัญหาการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

1.00-1.51 หมายถึง มีสภาพ/ปัญหาการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

5.2.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพและปัญหาการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง ขนาดสถานศึกษาโดยใช้สถิติ t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวน(one way ANOVA)

5.2.4 วิเคราะห์บทสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อเสนอแนะสภาพและปัญหาการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรีเขต 1

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 สถิติพื้นฐาน

6.1.1 ร้อยละ

6.1.2 ค่าเฉลี่ย

6.1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

6.2 สถิติที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือ

6.2.1 หาค่าอำนาจจำแนกอำนาจจำแนกรายข้อ (Item Discrimination) ของแบบสอบถามโดยการคำนวณค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรวม (Item-Total Correlation)

6.2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach

6.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน t-test (dependent) และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (one way ANOVA)